EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

ISTUNTOYKSIKKÖ

MUISTIO TÄYSISTUNNON PUHEAJOISTA SEKÄ ISTUNNON TAKARAJASTA

23.9.2026

Miika Suves
Istuntoyksikön päällikkö
Keskuskanslia
Istuntoyksikkö

Täysistunnon puheiden suosituspituudet

Tällä hetkellä täysistunnon puheiden suosituspituudet ovat tiivistetysti seuraavat:

- esittelypuheenvuoro maksimissaan 10 min. (P 10)

- puhujakorokkeelta pidetyt puheenvuorot maksimissaan 7 min. (P 7)

- paikalta pidettävät puheenvuorot maksimissaan 3 min. (P 3), puhetta voi jatkaa puhujakorokkeelta

- vastauspuheenvuorot maksimissaan 1 tai 2 min. (V 1 / V 2)

- puheenvuorot, joissa menettelytapa: ennalta varattujen puheenvuorojen osalta aikaraja on ehdoton, salista varattujen puheenvuorojen osalta se on suositus. Yleensä näiden puheenvuorojen maksimipituus on 5 min. (P 5).

Täysistunnoissa on nykyisin erityisesti lähetekeskusteluissa käytössä puhemiesneuvoston päätöksen mukaiset aikarajat, joiden jälkeen siirrytään käsittelemään päiväjärjestyksen seuraavaa asiaa. Aikaraja on useimmiten 30, mutta toisinaan 45 tai 60 minuuttia. Mikäli puheenvuoroja jää käyttämättä, jatketaan asian käsittelyä muiden päiväjärjestyksen asioiden käsittelyn jälkeen.

Lyhentämällä nykyistä puhujakorokkeelta pidetyn puheen maksimipituutta 7 minuutista 5 minuuttiin mahdollistettaisiin se, että useampi edustaja ehtisi käyttää ainakin yhden puheenvuoron asian ensivaiheen käsittelyn yhteydessä. Lyhyempi 5 minuutin maksimipituus olisi lisäksi yhteneväinen menettelytavan alaisten asioiden yhteydessä yleisesti käytetyn maksimipituuden minuuttimäärän kanssa.

Samassa yhteydessä voisi olla syytä harkita myös esittelypuheenvuorojen maksimipituuden lyhentämistä esimerkiksi 7 minuuttiin. Nykyinen maksimipituus vie täysimäärisesti käytettynä esimerkiksi tavanomaisesta lähetekeskusteluun aikataulutetusta 30 minuutin käsittelyajasta kolmasosan.

Puheiden suosituspituuksien lyhentäminen edellä kuvatulla tavalla todennäköisesti lyhentäisi myös täysistuntojen kokonaiskestoa siten, että lyhentäminen toisi säästöjä virkakunnalle maksettaviin ylityökorvauksiin.

Täysistunnon kello 22 takaraja

Eduskunnan kanslian säästötavoitteisiin liittyen virkakuntaa on pyydetty etsimään potentiaalisia säästökohteita. Vuonna 2024 tehdyn selvityksen mukaan erilaisiin pääosin täysistunnon aikaisiin töihin koko eduskunnan kansliassa osallistui vuoden aikana yhteensä 41 henkilöä. Tästä aiheutuvat ylityökustannukset vaihtelevat vuositasolla merkittävästi vaalikauden ajankohdan mukaan. Niiltä osin kuin osastot ovat pystyneet arvioimaan kustannuksia, kokonaiskustannukset ovat vaihdelleet vuositasolla noin 185 000 – 235 000 euron välillä.

Aikaistamalla täysistunnoissa nykyisin pääsääntöisesti sovellettavaa kello 22:n takarajaa esimerkiksi tunnilla (klo 21:een) olisi mahdollista saavuttaa säästöjä virkakunnan ylityökorvauksiin. Takarajan aikaistaminen varmistaisi lisäksi nykyistä paremmin, ettei työaikalain 25 §:n vuorokausilepoa koskevaa säännöstä rikota. Työaikalain 25 §:n 1 momentissa olevan pääsäännön mukaan työntekijälle on annettava jokaisen työvuoron alkamista seuraavan 24 tunnin aikana vähintään 11 tunnin keskeytymätön lepoaika. Käytännössä tämä tarkoittaa, että työvuoron alkaessa esimerkiksi klo 9, on työt lopetettava viimeistään klo 22.

Kello 22:n takarajan mahdollinen aikaistaminen ei vaikuta nykyisin käytössä olevaan mahdollisuuteen poistaa kyseinen takaraja ja jatkaa täysistuntoa työaikalain 25 §:n 2 momentin poikkeussäännöksen perusteella kello 02:een saakka.

Ehdotus

Puhemiesneuvosto päättäisi lyhentää puhujakorokkeelta pidettävien puheenvuorojen suosituspituuden 7 minuutista 5 minuuttiin ja esittelypuheenvuorojen suosituspituuden 10 minuutista 7 minuuttiin.

Lisäksi puhemiesneuvosto päättäisi aikaistaa täysistuntojen kello 22:n takarajaa kello 21:een.

Muutokset tulisivat voimaan seuraavan vaalikauden alussa.